

Výzva 03_24_078

Příloha č. 4 – Zdůvodnění dílčích alokací

Finanční alokace výzvy (rozhodná pro výběr projektů k financování) činí 300 000 000 Kč.

V rámci této celkové alokace výzvy jsou vymezeny dílčí alokace pro následující cílové skupiny, na které budou projekty zaměřeny:

A. Národnostní menšiny

50 000 000 Kč

B. Mladí lidé bez praxe mladší 30 let (tj. do 29 let včetně)

50 000 000 Kč

C. Osoby zvláště ohrožené na trhu práce

200 000 000 Kč

I. Zdůvodnění pořadí a dílčích alokací

Pořadí a typy cílových skupin byly zvoleny s ohledem na potřebu zajištění podpory pro cílové skupiny s výrazným hendikepem na trhu práce na základě níže uvedených odůvodnění.

Výše dílčích alokací jsou:

A. Národnostní menšiny

50 000 000 Kč

Situace národnostních menšin (zejména romské) je v oblasti zaměstnanosti dlouhodobě nepříznivá a je jedním z faktorů, které způsobují ekonomickou a sociální marginalizaci. Vzhledem k dlouhodobě vysoké míře nezaměstnanosti mezi příslušníky národnostních menšin (odhadována na 30 % u romské menšiny), k sociokulturnímu znevýhodnění a k relativně dlouhodobě nízkému početnímu zastoupení podaných žádostí o podporu této cílové skupiny je podpora ve výzvě č. 078 posílena stanovením dílčí alokace.

Dle Zprávy o socioekonomické situaci romské populace v České republice 2023/2024 míra nezaměstnanosti romské populace ve věku 20–64 let dosahuje 17,6 % (14,2 % – 21,0 %), pro populaci ČR ve stejné věkové kategorii je hodnota nižší – v roce 2023 dosahovala 2,5 %.

Zdroj:

Strategie romské integrace 2021–2030,

Strategie sociálního začleňování 2021–2030,

Strategický rámec Česká republika 2030,

Strategický rámec politiky zaměstnanosti do roku 2030.
Zpráva o socioekonomické situaci romské populace v České republice 2023/2024

B. Mladí lidé bez praxe mladší 30 let (tj. do 29 let včetně)

50 000 000 Kč

- Tzv. NEETs – lidé mladší 30 let, kteří nejsou v zaměstnání, ve vzdělávání nebo v profesní přípravě a kteří zároveň mají další znevýhodnění na trhu práce – nízkou úroveň vzdělání, např. z důvodu předčasného odchodu ze vzdělávání, přísluší k národnostní menšině či mají zdravotní postižení.
- Osoby opouštějící zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy.

Vzhledem k relativně zlepšující se situaci na trhu práce ve věkové kategorii mladých od roku 2014 a plánované další podpoře mladých osob v projektu Úřadu práce České republiky (Záruky pro mladé) je jejich skupina ve výzvě č. 078 specificky vymezena na osoby tzv. NEETs a osoby opouštějící zařízení institucionální výchovy, u nichž lze předpokládat spíše dlouhodobou nezaměstnanost, jejíž míra ve věkové kohortě mladých spíše stagnuje. Tzv. NEETs jsou vymezeni požadavkem na kumulaci dalších významných hendikepů, především nízkou úroveň kvalifikace (např. i z důvodu předčasného opuštění vzdělávacího systému) a dále zdravotním postižením nebo příslušností k národnostní menšině (viz Příloha výzvy č. 2). Dosažené vzdělání je přitom jedním z důležitých předpokladů dlouhodobého úspěchu na trhu práce – mladí, kteří nedosáhnou vyššího než základního vzdělání, se na trhu práce i v porovnání s dalšími osobami s nízkou kvalifikací uplatňují nejhůře, a to nejen z důvodu nízké kvalifikace, ale i chybějící praxe. Z výše uvedených důvodů je nutné zahájit podporu NEETs co nejdříve s ohledem na vážné možné důsledky u této skupiny spočívající především v dlouhodobé nezaměstnanosti. NEETs v ČR jsou ohroženi sociálním vyloučením 3x více než zbytek populace, pokud tato cílová skupina zůstane nepodchycena.

Cílová skupina osob opouštějící zařízení institucionální péče, která se potýká se všemi výše uvedenými problémy, doplňuje skupinu NEETs a dílčím způsobem se připojuje k systému podpory mladých dospělých při jejich vstupu do samostatného života.

Cílová skupina NEETs a osoby opouštějící zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy jsou ve výzvě podpořeny i s ohledem na skutečnost, že část z nich není registrována na Úřadu práce České republiky (dále jen ÚP ČR), a nebude tak podchycena programem Záruky pro mladé a podpora v rámci iniciativy ALMA zůstala v první výzvě více jak z poloviny nedočerpana.

Zdroj:

*Exploring the diversity of NEETs: Country profiles (Eurofound, 2016),
Strategický rámec politiky zaměstnanosti do roku 2030,
Strategický rámec Česká republika 2030, cíl 2.3.*

C. Osoby zvláště ohrožené na trhu práce

200 000 000 Kč

- **Osoby s kumulací znevýhodnění na trhu práce**

- Osoby vedené ÚP ČR v evidenci uchazečů o zaměstnání nepřetržitě déle než 5 měsíců či neaktivní déle než 5 měsíců
- Osoby ve věku 55 a více let
- Osoby s nízkou úrovní kvalifikace (ISCED 0 až 2)
- Osoby pečující o dítě mladší 15 let či o osobu blízkou nebo závislou na pomoci jiné fyzické osoby
- Osoby se zdravotním postižením

Část alokace výzvy je určena osobám s kumulací alespoň dvou z výše uvedených různých hendikepů na trhu práce spočívajících v nezaměstnanosti trvající nepřetržitě minimálně 5 měsíců, ve věku 55 a více let, v nízké úrovni kvalifikace, v péči či ve zdravotním postižení.

Osoby ve věku 55 a více let představují 24,1 % ze všech uchazečů v evidenci ÚP ČR, počet osob v evidenci ÚP ČR po dobu 6 až 12 měsíců 15,5 %.

Osoby, které již nejsou ve vzdělávacím procesu a jsou bez kvalifikace či mají ukončeno pouze primární nebo nižší sekundární vzdělání (stupeň ISCED 0 – 2) jsou nadále jednou z nejvíce znevýhodněných skupin osob na trhu práce a představují výraznou část uchazečů o zaměstnání – 31,9 %.

Ze všech uchazečů v evidenci ÚP ČR činil podíl osob pečujících 16,8 % a osob se zdravotním postižením 12,8 %.

V případě kumulace těchto hendikepů, která je z podílů zastoupení jednotlivých skupin zjevná, se možnost uplatnění na trhu práce výrazně snižuje.

Zdroj:

Statistika ÚP ČR k 29. 2. 2024.

Strategický rámec politiky zaměstnanosti do roku 2030.

- **Osoby s jiným znevýhodněním na trhu práce**
 - Osoby ve výkonu trestu odnětí svobody, resp. osoby před propuštěním z výkonu trestu odnětí svobody, pro účely této výzvy se osoby ve výkonu trestu považují za neaktivní osoby;
 - Osoby se záznamem v rejstříku trestů do 10 let od ukončení výkonu trestu a osoby opouštějící výkon trestu odnětí svobody;
 - Osoby, které mají nárok na dávky pomoci v hmotné nouzi;
 - Osoby s dluhy (tzn. osoby, které mají výdaje vyšší než příjmy a nejsou schopny plnit své finanční závazky – např. nemají uhrazenou jednu splátku úvěru) nebo osoby, proti kterým je vedena exekuce.

Cílová skupina osob s jiným znevýhodněním je vymezena s ohledem na bariéry, které limitují vstup a přijetí na trh práce a které často způsobují chudobu a sociální vyloučení – trestní minulost, dluhy a celková chudoba. Téměř polovina všech nezaměstnaných osob (48,7 %) je ohrožena chudobou.

Osoby opouštějící výkon trestu odnětí svobody představují cílovou skupinu ohroženou vyloučením na trhu práce. Podpora v rámci výzvy představuje součást pomoci při adaptaci po opuštění výkonu trestu odnětí svobody a při překonávání bariéry, kterou na trhu práce představují zejména nízká kvalifikace (základní vzdělání u 44 % vězňů), zadluženost, problém s obnovou pracovních návyků, záznam v rejstříku trestů. Podpora navazuje na podporu poskytovanou v prioritě 2 OPZ+.

Nástup do zaměstnání u výše uvedených cílových skupin neznámá automaticky vymanění se z chudoby, zejména pro osoby s exekucemi bývá nástup do zaměstnání velmi často finančně nevýhodný. Situace, kdy se práce nevyplatí, je značně demotivující pro potenciální zaměstnance i zaměstnavatele (otázka míry zabavitelnosti výtěžku). Byť tedy do možnosti pomoci zadluženým lidem vstupují i skutečnosti mimo dosah výzvy na SC 1.1 OPZ+, nabízí výzva podporu zaměstnání spolu s navazující podporou poradenskou jako jeden ze základních prvků stabilizace životní situace těchto osob.

Zdroj:

*Koncepce vězeňství do roku 2025,
Strategie sociálního začleňování 2021–2030.*

- **Osoby dlouhodobě či opakovaně nezaměstnané**

Úroveň celkové míry nezaměstnanosti v ČR je relativně nízká a její významný podíl připadá právě na osoby dlouhodobě nezaměstnané (28,5 %). Dlouhodobá nebo opakovaná nezaměstnanost přispívá k nárůstu materiální a sociální deprivace osob a ke zvýšení rizika jejich sociálního vyloučení a zároveň uzavírá osoby sociálně vyloučené v pasti závislosti na sociálních dávkách. Výzva nabízí komplexní podporu dlouhodobě nezaměstnaných vedle podpory plynoucí z projektů ÚP ČR a realizace Aktivní politiky zaměstnanosti (dále jen APZ) za účelem stabilizace životní situace těchto osob a posílení jejich dlouhodobější uplatnitelnosti na trhu práce.

Zdroj:

*Zpráva Českého statistického úřadu z února 2023,
Měsíční statistika ÚP ČR k 29. 2. 2024,
Strategie snižování počtu dlouhodobě nezaměstnaných, Doporučení Rady ze dne 15. února 2016 o začleňování dlouhodobě nezaměstnaných osob na trh práce,
Strategie sociálního začleňování 2021–2030.*

- **Osoby ohrožené závislostmi**

Podpora osob ohrožených závislostmi v rámci výzvy představuje součást integrované pomoci osobám výrazně ohroženým sociálním vyloučením překonávajícím svoji závislost a navazuje na podporu poskytovanou v prioritě 2 OPZ+. Pro účely této výzvy se za tuto cílovou skupinu považují osoby, které jsou nebo byly ve stavu závislosti, kdy se bez dané látky či aktivity nedokážou obejít (např. závislost na návykové látce, na hazardních hrách apod.). Cílovou skupinou by měly být především osoby, které lze zařadit do programů zaměstnanosti po předchozí prodělané rezidenční léčbě závislosti či osoby podstupující ambulantní léčbu závislosti v rámci jiných programů a projektů.

- **Migranti a azylanti**

Podpora migrantů a azylantů v rámci výzvy představuje součást pomoci lidem pobývajícím na území ČR v souvislosti s uprchlickou vlnou způsobenou válečnou agresí Ruské federace na Ukrajině, která v ČR zahrnuje k 28. dubnu 2024 více než 330 000 osob v režimu dočasné ochrany, přičemž navzdory úspěšné pracovní integraci velké části uprchlíků, jejich stále významná část potřebuje podporu spočívající např. v jazykovém a kvalifikačním vzdělávání a dalších opatřeních podporujících pracovní začlenění.

Zdroj:

Stanovení strategických priorit Vlády ČR ke zvládnutí uprchlické vlny související s invazí Ruské federace na Ukrajinu,
Sdělení Evropské komise o pokynech pro přístup na trh práce, k odbornému vzdělávání a přípravě a vzdělávání dospělých osob prchajících před válečnou agresi Ruska proti Ukrajině,
Aktualizovaná koncepce integrace cizinců – Ve vzájemném respektu a Postupu při realizaci aktualizované Koncepce integrace cizinců v roce 2023,
Statistika MV ČR k 28. 4. 2024,
„Lex Ukrajina IV“ zákony č. 65/2022 Sb. až 67/2022 Sb. a nařízení vlády č. 206/2022 Sb., vyhlášené 21. 3. 2022.

Nezaměstnané osoby v segmentu C často splňují více výše uvedených charakteristik zároveň, žadatel proto může žádost o podporu zaměřit na více v něm výše uvedených skupin s ohledem na různorodost důvodů nezaměstnanosti u klientů svých služeb.

II. Postup pro hodnocení žádostí o podporu při projednávání ve výběrové komisi

Výběrová komise projedná seznam žádostí o podporu v členění dle segmentů – cílových skupin. Žádosti o podporu budou seřazeny dle segmentů cílových skupin A, B, C a v rámci těchto segmentů dle výsledků ve věcném hodnocení. Uvnitř segmentu C budou projekty dílčích cílových skupin seřazeny dle výsledků ve věcném hodnocení bez ohledu na typ zvolené vnitřní skupiny či kombinaci vnitřních skupin. Na seznamy projektů k projednání výběrovou komisí budou zařazeny pouze projekty, které ve věcném hodnocení dosáhly vyššího bodového zisku do úrovně objemu projektů ve výši 150 % dílčí alokace. Případně bude seznam pro jednotlivé segmenty navýšen o projekty ve výši alokace, která se dle výsledků věcného hodnocení bude přesunovat ze segmentu s nedostatkem projektů, a tedy i evidentně nevyčerpatelnou částí alokace, a to dle níže uvedeného postupu.

V případě, že dílčí alokace daného segmentu nebude moci být plně využita (např. z důvodu malého zájmu žadatelů či nedostatečné kvality žádostí o podporu), bude nevyužitá dílčí alokace přidělena na projednávané žádosti o podporu v rámci dalších segmentů v pořadí dle cílových skupin, tj. A, B a C.

Seznam žádostí bude projednán v pořadí dle cílových skupin, tj. A, B a C dle následujícího postupu:

- 1) Výběrová komise projedná žádosti v segmentu A, následně doporučí k financování žádosti do výše dílčí alokace pro segment A.
- 2) V případě, že nebudou využity prostředky v segmentu A, budou prostředky přiděleny na žádosti v segmentu B.
- 3) Výběrová komise projedná žádosti v segmentu B a doporučí k financování žádosti do výše dílčí alokace pro segment B případně navýšené o volné prostředky ze segmentu A dle bodu 2).

- 4) V případě, že nebudou využity prostředky v segmentu B, budou tyto prostředky přiděleny na žádosti v segmentu A. Pokud v segmentu A již nebude možné využít prostředky na další žádosti, budou tyto prostředky přiděleny na segment C.
- 5) Výběrová komise projedná žádosti v segmentu C a doporučí k financování žádosti do výše dílčí alokace pro segment C případně navýšené o volné prostředky ze segmentu B dle bodu 4).
- 6) V případě, že nebudou využity prostředky v segmentu C, budou tyto prostředky přiděleny na žádosti v segmentu A. Pokud v segmentu A již nebude možné prostředky na další žádosti využít, budou prostředky přiděleny na segment B. Pokud ani v segmentu B již nebude možné prostředky na další žádosti využít, zůstane výzva nedočerpána a zbylé prostředky budou využity do další výzvy pro předkládání žádostí.